

holdsvis omfattende bibliografi og et personregister; dens 87 noter er indpasset efter hvert af de 5 kapitler. En snes velvalgte illustrationer nyder godt af den gode papirkvalitet, og bogen er i det hele et nydeligt stykke typografisk arbejde.

Uanset det forholdsvis svage og mindre klare kapitel om Feltjægerkorpset må det fastslås, at overfenrik Hedegaard, der med stor ihærdighed dyrker historie som noget mere end en hobby, med sin bog har sat guiderne et smukt minde og desuden har ydet et interessant bidrag til Generalstabens og underofficerskorpsets historie.

HELGE KLINT

S. N. MUKHERJEE: *Sir William Jones. A Study in Eighteenth Century British Attitudes to India.* Cambridge South Asian Studies. Cambridge University Press, 1968. viii + 199 s. Ill. 50 sh.

Den monografi over den anglo-indiske dommer og orientalist, Sir William Jones (1746-93), som assistant lecturer i Sydasiens historie i Cambridge, dr. S. N. Mukherjee, har udsendt, tilhører en bestemt genre inden for britisk forskning. Genrens emne er »British attitudes« over for fremmede lande og kulturer; og som et værdifuldt stykke lærdomshistorie følger bogen sig smukt ind i rækken af denne genres værker med historisk, kulturelt og sociologisk sigte. Da »attitude«-begrebet i sig selv er overordentlig bredt, vil bogen med dens noget løse titel måske drage – og derpå skuffe – nogle. I sit forord har forfatteren udtrykkeligt afgrænset sit emne til det rent personal- og åndshistoriske. Den, der søger oplysninger om berøringsfladerne imellem europæisk og indisk kultur og om forholdet imellem de nye magthavere og de forskellige indiske samfundsgrupper, vil derfor stort set gå forgæves. Det er imidlertid enhver historikers ret – og pligt – at afgrænse sin forskning. Ved at koncentrere sig om en enkelt, fremtrædende skikkelse har forfatteren kunnet yde et værdifuldt bidrag til forståelsen af forholdet imellem Europa og de fremmede verdensdele i en tid, hvor købmandens og missionærens rolle som kulturel formidler gradvis blev overtaget af videnskabsmanden.

OLE FELDBÆK

PIERS MACKESY: *The War for America 1775-1783.* London, Longmans, 1964. xx + 565 s. Kort. 60 sh.

Den unge Cambridge historiker Piers Mackesy har specialiseret sig i krigshistorie. Efter en bog om Syvaarskrigen 1756-63 kommer denne om den amerikanske uafhængighedskrig. Det er en formidabelt indsigtfuld redegørelse for krigens forløb, fra maaned til maaned, fra slag til slag. Han skildrer styrkeforhold, kommandoforhold, forsyningsvanskeligheder, finanser, etc. Men derudover viser bogen sin styrke i udforskningen af samspillet mellem strategi og politik. Her drager han især nytte af sit imponerende personkendskab (hentet fra dagbøger) og sin viden om administrationens forhold. Efter at Frankrig er kommet med i krigen i 1778, Spanien i 1779, og Holland i 1780 faar han lejlig-

hed til at gennemgaa det diplomatiske kulisse-spil, og ofte i ny belysning som naar han antyder en sammenhæng mellem The Gordon Riots i 1780 og hemmelige forhandlinger med Spanien. Endelig giver han en grundig gennemgang af den offentlige opinion.

Blandt de mange nyvurderinger bogen rummer kan nævnes: Germain bliver i rollen som American Secretary i London og som den der koordinerede krigsanstrengelserne fremstillet med langt større sympati end man er vant til, maaske for meget. Forklaringen herpaa er i nogen grad at krigen ses fra London, og netop især fra Germains kontor. Germains opgave skildres som ret umulig, fordi England var saa aldeles uforberedt til at tage en krig i 1775; især var flaaen blevet forsømt, mens Frankrig netop havde opbygget en ny stærk flaaede siden 1763. Dernæst var opgaven besværlig fordi administrationen var præget af slendrian og inkompetente generaler og admiraler med hang til politiseren og rivaliseren. Ogsaa North og Kongen blir behandlet med større forstaaelse end normalt. Vi er kommet endnu et skridt væk fra Whighistorikerne med denne bog.

Hvis man paa grundlag af Piers skal sige hvorfor England tabte, maa man anføre følgende: 1) England var »over-committed« efter Syvaarskrigen. 2) Englands administration og finanser var ikke ført ajour. 3) Militært og navnlig flaademæssigt var England ikke rede til krig i 1775. 4) Det var dumdrigt af England i 1775 at begynde nedkæmpningen af kolonisternes oprør, naar man ikke var rustet til at gøre det med et snuptag (hvad der muligvis under alle omstændigheder ville have været udelukket i betragtning af kolonisternes brug af guerillateknik og vige-taktik. 5) Kunne nedkæmpningen ikke ske med et snuptag, kunne man paa forhaand regne med at oprøret ville blive en ny verdenskrig, og det er netop karakteristisk at man i store stræk af bogen ikke hører om den amerikanske skueplads. Det vi normalt kalder den amerikanske uafhængighedskrig var langt mere: et nyt stormagtsopgør. Efter 1778 var den engelske regering og administration optaget af andre og mere presserende krigsopgaver end dem i Amerika.

Til slut kan anføres at bogen maa betragtes som en ambitiøs syntese af fornyede studier i de primære kilder (Germain's Papirer, Sandwich's Papirer, Walpoles dagbøger etc.), dernæst en syntese af de nye opfattelser af engelsk historie i det 18. aarhundrede som er vundet frem i kølvandet paa Namier og hans skole. Man mærker især inspiration fra Richard Pares' studier over Vestindiens politiske forhold, men ogsaa fra Pares' allerede klassiske bog om *King George the Third and the Politicians*. Blandt de traditionelle fremstillinger er der gæld til især Henri Doniols og Samuel F. Bemis'. For fremtiden maa den som ønsker en bredere og mere analytisk skildring af krigens forløb læse ikke bare D. S. Freemans *George Washington* (vols. IV-V, 1950-52), A. T. Mahan's *Major Operations of the Navies in the American War of Independence* (1913) og S. F. Bemis' klassiske bøger om krigstidens diplomati, men ogsaa denne bog af Piers Mackesey. Den er det nye standardværk om Uafhængighedskrigen.

ERIK ARNE HANSEN